

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук



МАУП

Кафедра медичної і клінічної психології

Затверджую
Директор ІНПІСН

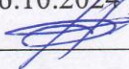


Я.М. Раєвська

2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри медичної і
клінічної психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри  І. С. Клименко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка офіцерів запасу галузі знань “Охорона здоров’я”. Спеціальність
“Медична психологія”

спеціальності: 225 Медична психологія
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 225 Медична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Медична психологія
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:

Слободяник Геннадій Іванович, доктор психологічних наук, професор
кафедри медичної і клінічної психології

Робочу навчальну програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
медичної і клінічної психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри


(підпис)

І. С. Клименко

Робочу програму погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
225 Медична психологія

(назва освітньої програми)

16.10.2024 р.

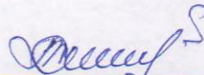
Керівник (гарант) освітньої програми


(підпис)

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 20___ р.

Заступник директора


(підпис)

Т.В. Нич

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20___ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	Вибіркова	
Модулів - 1	Спеціальність – 225 МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	Рік підготовки	
Змістових модулів - 1		2-й	
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3-4 год.; самостійної роботи студента – 2-3 год.		3-й	
	Освітній рівень - МАГІСТР	Лекції (год.)	
		Практичні(год.)	
		Самостійна робота(год.)	
		Всього	
		Вид контролю	
		Залік	

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Мета викладання компетентностями різного навчальної напрямлення дисципліни: для досягнення оволодіти кінцевих результатів навчання

Військова терапія – комплекс клінічних дисциплін, які вивчають захворювання терапевтичного профілю, що виникають у воєнний час та при застосуванні бойових засобів ураження, внаслідок впливу військових професійних факторів або пов'язаних із діяльністю військ в екстремальних умовах мирного часу, а також питання організації надання терапевтичної допомоги у збройних силах. Такі захворювання кваліфікуються як бойова терапевтична патологія, у мирний час – терапевтична патологія екстремальних ситуацій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення етіології, патогенезу, основних клінічних проявів бойової терапевтичної травми з засвоєнням основних принципів профілактики і лікування терапевтичної патології в умовах бойових уражень, захворювання внутрішніх органів, що виникають в умовах бойової діяльності військ, засвоєння організаційних форм надання терапевтичної допомоги потерпілим під час бойових дій та при надзвичайних ситуаціях мирного часу. Під час вивчення дисципліни поглиблюються знання теоретичних основ клінічної медицини та

набуваються практичні навички обстеження хворого, пораненого, ураженого. Засвоюються принципи встановлення клінічного діагнозу найбільш поширених захворювань внутрішніх органів при бойовій травмі. Вивчаються принципи сортування, евакуації та надання допомоги, призначення лікування та профілактичні заходи в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях мирного часу.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки): Для успішного вивчення дисципліни Військово-орієнтовний модуль

1. «Військово-польова терапія» необхідні базові знання, отримані студентами при освоєнні ними дисципліни «Медична та біологічна фізика», «Медична хімія», «Анатомія людини», «Фізіологія», «Патологічна фізіологія», «Безпека життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки», «Догляд за хворими (практика)», « Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я», спеціальність «Медицина», «Гігієна та екологія». «Радіологія» та «Внутрішня медицина».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів освіти з принципами організації терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу; з сучасними діагностичними та лікувальними можливостями при наданні медичної допомоги потерпілим від радіаційного ураження, під впливом факторів зовнішнього середовища, при опіковій хворобі та в результаті ураження

отруйними речовинами, а також пораненим з захворюваннями внутрішніх органів; з основними принципами невідкладної допомоги при невідкладних станах (шоки, коми).

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: засвоєння здобувачами освіти основних принципів організації терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу, принципів медичного сортування та евакуації; набуття глибоких теоретичних знань з питань бойової травми та травм мирного часу, бойової психологічної травми, уражень обумовлених дією зовнішніх чинників (опіки, обмороження, синдром тривалого стиснення), радіаційних уражень (поняття гострої та хронічної променевої хвороби), уражень отруйними речовинами, опікової хвороби та невідкладних станів (шоки, коми, гостра серцева та дихальна недостатність); опанування студентами сучасними методами діагностики та лікування вісцеральної патології у пацієнтів при бойовій травмі, променевого ураження, уражень обумовлених дією зовнішніх чинників, уражень отруйними речовинами, опікової хвороби, невідкладних станів, сучасними класифікаціями гострої та хронічної променевої хвороби, опікової хвороби, отруйних речовин; оволодіння навичками медичного сортування та евакуації, надання невідкладної допомоги при гострому променевому ураженні, синдромі тривалого стиснення, ураженні отруйними речовинами з принципами антидотної терапії, опіковій хворобі, шоках, комах та гострій серцевій і дихальній недостатності.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні)

Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.	
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ЗК4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК5	Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
ЗК6	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
ЗК7	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК8	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК9	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК1	Навички опитування пацієнта.
СК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
СК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу

	захворювання.
СК4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
СК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
СК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
СК7	Здатність до діагностування невідкладних станів.
СК8	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
СК9	Навички надання екстреної медичної допомоги
СК10	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів
СК11	Навички виконання медичних маніпуляцій.
СК13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
СК14	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
СК15	Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
СК16	Здатність до проведення експертизи працездатності.
СК17	Здатність до ведення медичної документації.
СК18	Здатність до проведення епідеміологічних та медико- статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.
СК19	Здатність до оцінювання впливу довкілля, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
СК20	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

Програмні результати навчання формування яких сприяє кращому вивченню дисципліни в цілому, і в тому числі Модуля I «Військово-польова терапія»:

ПРН1. Знати будову та функції окремих органів й систем і організму людини в цілому в нормі, при розвитку патологічних процесів, захворювань; вміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та у практичній діяльності лікаря.

ПРН7. Визначати характер лікування захворювання (консервативне, оперативне) та його принципи (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН26. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН2. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя (професійний анамнез зокрема) в умовах закладу охорони здоров'я та/або вдома у хворого, за стандартною схемою опитування.

ПРН3. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні). Оцінювати інформацію з метою проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2), використовуючи знання про людину, її органи й системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).

ПРН4. Встановлювати попередній і клінічний діагноз захворювання (за списком 2) на підставі провідних клінічних симптомів або синдромів (за списком 1) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш

вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного і інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН5. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН6. Призначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН8. Проводити діагностику невідкладних станів та встановлювати діагноз (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, в закладі охорони здоров'я), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, у польових умовах, в умовах нестачі інформації й обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН9. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі встановленого діагнозу (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН10. Надавати екстрену медичну допомогу за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.

ПРН11. Організовувати та проводити лікувально-евакуаційні заходи серед населення та військовослужбовців в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. в польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПРН12. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

ПРН14. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, у тому числі й заходів первинної профілактики в умовах закладу охорони здоров'я та за його межами, на підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, про наявність впливу на нього довкілля, детермінант здоров'я, використовуючи існуючі методи, у межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів

вторинної та третинної профілактики, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини (скринінг, профілактичний медичний огляд, звернення за медичною допомогою).

ПРН15. Планувати та проводити профілактичні й протиепідемічні заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи. Виявляти в умовах закладу охорони здоров'я, використовуючи статистичні й лабораторні методи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення. Діагностувати на ранніх стадіях інфекційні захворювання (за списком 2), проводити первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби.

ПРН16. Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду в закладі охорони здоров'я або вдома у хворого на підставі отриманих даних про стан здоров'я пацієнта, за допомогою стандартних схем, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення.

ПРН17. Проводити експертизу працездатності шляхом визначення наявності та ступеня обмежень життєдіяльності, виду, ступеня і тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини.

ПРН18. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів, використовуючи стандартну технологію. Готувати звіти про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи за типовою формою.

ПРН19. Проводити епідеміологічні й медико-статистичні дослідження здоров'я населення; обробку державної, соціальної, економічної та медичної інформації за будь-яких обставин із використанням стандартних процедур, сучасні комп'ютерні інформаційні технології зокрема.

ПРН20. Оцінювати вплив довкілля, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції. Здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час і фактори ризику в умовах закладу охорони здоров'я, використовуючи статистичні й лабораторні методи.

ПРН21. Проводити аналіз діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, виявляти дефекти діяльності та причин їх формування. Проводити заходи щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

ПРН27. Забезпечувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклуються) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

По завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

✓ організацію терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу;

- ✓ особливості організації надання медичної допомоги в умовах локальних війн та збройних конфліктів;
- ✓ організацію та методику медичного сортування поранених та хворих при їх масовому надходженні на етапи медичної евакуації та обсяг медичної допомоги пораненим, ураженим та хворим;
- ✓ особливості бойових травм, класифікацію, особливості клінічного перебігу та черговість надання допомоги на етапах евакуації;
- ✓ бойову психологічну травму, принципи діагностики, надання допомоги та реабілітації;
- ✓ основні відомості про травми внаслідок дії факторів зовнішнього середовища (синдром тривалого стиснення, опіки, обмороження, перегрівання, переохолодження, ураження електричним струмом, утоплення);
- ✓ особливості морфологічних змін, клінічного перебігу, діагностики та лікування сучасної бойової терапевтичної патології;
- ✓ клініку, діагностику, профілактику та лікування захворювань внутрішніх органів у поранених, контужених та обпечених;
- ✓ гострі та хронічні променеві ураження, патогенез, клініку, стадійність, особливості клінічного перебігу від характеру опромінення, сортування, надання невідкладної допомоги та лікування на етапах медичної евакуації;
- ✓ класифікацію, механізм дії, клініку, надання невідкладної допомоги, лікування на етапах медичної евакуації, сортування уражених бойовими отруйними речовинами;
- ✓ визначення, класифікацію та особливості перебігу і надання допомоги при опіковій хворобі;
- ✓ невідкладні стани у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу (шоки, коми, гостра серцева та дихальна недостатність) з основними принципами діагностики та надання невідкладної допомоги;
- ✓ принципи формування діагнозів з урахуванням прийнятої в Україні термінології згідно Міжнародної класифікації хвороб ВООЗ X перегляду.

вміти:

- ✓ організувати та проводити медичне сортування поранених і хворих при масовому надходженні;
- ✓ виявляти та оцінювати прояви функціональної та органічної терапевтичної патології у військовослужбовців;
- ✓ збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя за стандартною схемою опитування хворого, за встановленими алгоритмами проводити та оцінювати результати фізикального обстеження;
- ✓ призначати та самостійно оцінювати клінічні, лабораторні, інструментальні дослідження;
- ✓ виділяти провідний клінічний симптом або синдром, встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз хвороби;
- ✓ проводити диференційну діагностику, обґрунтувати клінічний діагноз відповідно до прийнятої класифікації і номенклатури хвороб;

- ✓ обґрунтувати схеми, план і тактику надання допомоги терапевтичним хворим;
- ✓ призначити оптимальні антидотну терапію та патогенетичне лікування з урахуванням індивідуальних особливостей клінічного перебігу даного ураження у пацієнта;
- ✓ виконувати медичні маніпуляції;
- ✓ оформляти і вести необхідну медичну документацію, що регламентована у терапевтичних відділеннях військових госпіталів;
- ✓ планувати та організовувати евакуацію поранених і хворих всіма видами транспорту.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин, 2 кредити ЄКТС, у т. ч.: лекції – 6 год., практичні – 24 год., самостійна робота – 30 год.

Нормативна дисципліна складається з Модуля 1 «Військово-польова терапія».

Програма дисципліни.

МОДУЛЬ 1. «Військово-польова терапія»

Тема 1. Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу.

Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу: структура медичної служби, нормативна документація, поняття по медичне сортування та медичну евакуацію, етапи надання медичної допомоги.

Тема 2. Бойова травма.

Бойова травма: визначення, класифікація, загальні уявлення про посттравматичну вісцеральну патологію, захворювання внутрішніх органів при бойовій травмі.

Тема 3. Бойові травми та травми мирного часу. Синдром тривалого стиснення. Бойова психологічна травма. Посттравматичний стресовий розлад.

Бойові травми та травми мирного часу. Синдром тривалого стиснення. Бойова психологічна травма. Посттравматичний стресовий розлад. Основні принципи надання допомоги, лікування та реабілітації.

Тема 4. Ураження у воєнний та мирний час, обумовлене дією зовнішніх чинників та факторів навколишнього середовища (дія високої та низької температури – перегрівання, переохолодження; ураження електричним струмом; утоплення).

Тема 5. Гостра променева хвороба

Гостра променева хвороба: поняття про іонізуюче випромінювання, класифікація, його вплив на організм, класифікація гострої променевої хвороби, особливості діагностики та надання медичної допомоги на етапах евакуації.

Тема 6. Хронічна променева хвороба

Хронічна променева хвороба: клініка, патогенез, основні принципи діагностики та лікування

Тема 7. Ураження отруйними речовинами під час аварій на хімічних підприємствах мирного часу.

Загальна характеристика, класифікація, діагностика та етапне лікування уражених отруйними речовинами під час бойових дій. Антидотне лікування. Ураження отруйними речовинами під час аварій на хімічних підприємствах мирного часу: діагностика та лікування.

Тема 8. Опікова хвороба: визначення, класифікація, патогенез основних клінічних проявів та ускладнень в різні періоди перебігу хвороби. особливості вісцеральної патології в залежності від періоду хвороби та ступеня і площі опіків, типові ускладнення перебігу опікової хвороби, діагностика, медичне сортування обпечених, етапне лікування хворих з опіковою хворобою, особливості лікування опікового шоку.

Опікова хвороба: визначення, класифікація, патогенез основних клінічних проявів та ускладнень в різні періоди перебігу хвороби. особливості вісцеральної патології в залежності від періоду хвороби та ступеня і площі опіків, типові ускладнення перебігу опікової хвороби, діагностика, медичне сортування обпечених, етапне лікування хворих з опіковою хворобою, особливості лікування опікового шоку.

Тема 9. Шоки.

Шоки: класифікація, діагностика та принципи лікування. Токсико-інфекційний шок.

Тема 10. Коми.

Коми: їх класифікація та лікування, основні принципи надання невідкладної допомоги.

Тема 11. Гостра серцево-судинна недостатність. Непритомність. Колапс. Гостра дихальна недостатність. Принципи діагностики, надання невідкладної допомоги. Основні принципи серцево-легеневої реанімації.

Тема 12. Підсумковий модульний контроль.

3. Структура навчальної дисципліни

Зміст тем модуля «Військово-польова терапія»	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Семінари	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 «Військово-польова терапія»					
Лекція 1. Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу: структура медичної служби, нормативна документація, поняття по медичне сортування та медичну евакуацію, етапи надання медичної допомоги	2	2			
Лекція 2. Гостра променева хвороба: поняття про іонізуюче випромінювання, класифікація, його вплив на організм, класифікація гострої променевої хвороби, особливості діагностики та надання медичної допомоги на етапах евакуації	2	2			
Лекція 3. Загальна характеристика, класифікація, діагностика та етапне лікування уражених отруйними речовинами під час бойових дій. Антидотне лікування. Ураження отруйними	2	2			

речовинами під час аварій на хімічних підприємствах мирного часу: діагностика та лікування					
Тема 1. Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу: структура медичної служби, нормативна документація, поняття по медичне сортування та медичну евакуацію, етапи надання медичної допомоги	4	-	-	2	2
Тема 2. Бойова травма: визначення, класифікація, загальні уявлення про посттравматичну вісцеральну патологію, захворювання внутрішніх органів при бойовій травмі	4	-	-	2	2
Тема 3. Бойові травми та травми мирного часу. Синдром тривалого стиснення. Бойова психологічна травма. Посттравматичний стресовий розлад. Основні принципи надання допомоги, лікування та реабілітації	4	-	-	2	2
Тема 4. Ураження у воєнний та мирний час, обумовлене дією зовнішніх чинників та факторів навколишнього середовища (дія високої та низької температури – перегрівання, переохолодження; ураження електричним струмом; утоплення)	4	-	-	2	2
Тема 5. Гостра променева хвороба: поняття про іонізуюче випромінювання, класифікація, його вплив на організм, класифікація гострої променевої хвороби, особливості діагностики та надання медичної допомоги на етапах евакуації	4	-	-	2	2
Тема 6. Хронічна променева хвороба: клініка, патогенез, основні принципи діагностики та лікування	4	-	-	2	2
Тема 7. Загальна характеристика, класифікація, діагностика та етапне лікування уражених отруйними речовинами під час бойових дій. Антидотне лікування. Ураження отруйними речовинами під час аварій на хімічних підприємствах мирного часу: діагностика та лікування	4	-	-	2	2
Тема 8. Опікова хвороба: визначення, класифікація, патогенез основних клінічних проявів та ускладнень в різні періоди перебігу хвороби. особливості вісцеральної патології в залежності від періоду хвороби та ступеня і площі опіків, типові ускладнення перебігу опікової хвороби, діагностика, медичне сортування обпечених, етапне лікування хворих з опіковою хворобою, особливості лікування опікового шоку	4	-	-	2	2
Тема 9. Шоки: класифікація, діагностика та принципи лікування. Токсико-інфекційний шок	4	-	-	2	2
Тема 10. Коми: їх класифікація та лікування, основні принципи надання невідкладної допомоги	4	-	-	2	2
Тема 11. Гостра серцево-судинна недостатність. Непритомність. Колапс. Гостра дихальна недостатність.	4	-	-	2	2

Принципи діагности, надання невідкладної допомоги. Основні принципи серцево-легеневої реанімації					
Тема 12. Підсумковий модульний контроль	10	-	-	2	8
Разом	60	6	-	24	30

4. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Модуль «Військово-польова терапія»</i>	6
1.	Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу: структура медичної служби, нормативна документація, поняття по медичне сортування та медичну евакуацію, етапи надання медичної допомоги	2
2.	Гостра променева хвороба: поняття про іонізуюче випромінювання, класифікація, його вплив на організм, класифікація гострої променевої хвороби, особливості діагностики та надання медичної допомоги на етапах евакуації	2
3.	Загальна характеристика, класифікація, діагностика та етапне лікування уражених отруйними речовинами під час бойових дій. Антидотне лікування. Ураження отруйними речовинами під час аварій на хімічних підприємствах мирного часу: діагностика та лікування	2
	Разом	6

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу: структура медичної служби, нормативна документація, поняття по медичне сортування та медичну евакуацію, етапи надання медичної допомоги	2
2	Бойова травма: визначення, класифікація, загальні уявлення про посттравматичну вісцеральну патологію, захворювання внутрішніх органів при бойовій травмі	2
3	Бойові травми та травми мирного часу. Синдром тривалого стиснення. Бойова психологічна травма. Посттравматичний стресовий розлад. Основні принципи надання допомоги, лікування та реабілітації	2
4	Ураження у воєнний та мирний час, обумовлене дією зовнішніх чинників та факторів навколишнього середовища (дія високої та низької температури – перегрівання, переохолодження; ураження електричним струмом; утоплення)	2
5	Гостра променева хвороба: поняття про іонізуюче випромінювання, класифікація, його вплив на організм, класифікація гострої променевої хвороби, особливості діагностики	2

	та надання медичної допомоги на етапах евакуації	
6	Хронічна променева хвороба: клініка, патогенез, основні принципи діагностики та лікування	2
7	Загальна характеристика, класифікація, діагностика та етапне лікування уражених отруйними речовинами під час бойових дій. Антидотне лікування. Ураження отруйними речовинами під час аварій на хімічних підприємствах мирного часу: діагностика та лікування	2
8	Опікова хвороба: визначення, класифікація, патогенез основних клінічних проявів та ускладнень в різні періоди перебігу хвороби. особливості вісцеральної патології в залежності від періоду хвороби та ступеня і площі опіків, типові ускладнення перебігу опікової хвороби, діагностика, медичне сортування обпечених, етапне лікування хворих з опіковою хворобою, особливості лікування опікового шоку	2
9	Шоки: класифікація, діагностика та принципи лікування. Токсико-інфекційний шок	2
10	Коми, їх класифікація та лікування, основні принципи надання невідкладної допомоги	2
11	Гостра серцево-судинна недостатність. Непритомність. Колапс. Гостра дихальна недостатність. Принципи діагности, надання невідкладної допомоги. Основні принципи серцево-легеневої реанімації	2
12	Підсумковий модульний контроль	2
	Разом	24

6. Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	22
2	Підготовка до підсумкового модульного контролю	8
	Разом	30

7. Семестрові заняття не передбачені програмою.

8. Індивідуальні завдання:

Реферати (доповіді, повідомлення, презентації) з наступних тем:

- ✓ Особливості організації терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу в Україні: сучасний стан медичної служби, структура, нормативна документація, особливості медичного сортування та евакуації уражених;
- ✓ Поняття бойової травми. Бойова терапевтична травма. Особливості лікування хворих терапевтичного профілю при бойових травмах;
- ✓ Синдром тривалого стиснення;

- ✓ Бойова психологічна травма. Поняття про посттравматичний стресовий розлад;
- ✓ Алгоритми надання допомоги при перегріванні, переохолодженні, ураженні електричним струмом, утопленні;
- ✓ Гостра променева хвороба;
- ✓ Хронічна променева хвороба;
- ✓ Антидотне лікування при ураженні отруйними речовинами;
- ✓ Опікова хвороба;
- ✓ Особливості надання допомоги при шоках;
- ✓ Коми: класифікація, діагностика, принципи надання допомоги;
- ✓ Основні принципи серцево-легеневої реанімації.

9. Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до підсумкового модульного контролю:

1. Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу;
2. Функціональні обов'язки військово-польового терапевта. Нормативна документація;
3. Предмет військово-польової терапії, її завдання, основні методи;
4. Основні принципи медичного сортування уражених та хворих на етапах медичної евакуації;
5. Етапи медичної евакуації. Обсяг надання медичної допомоги на етапах евакуації;
6. Характеристика та особливості санітарних втрат терапевтичного профілю у воєнний час;
7. Поняття про бойову терапевтичну патологію;
8. Бойова травма: визначення, класифікація. Посттравматична терапевтична патологія, захворювання внутрішніх органів при бойовій травмі;
9. Основні симптоми та синдроми, що свідчать про терапевтичну патологію при бойовій травмі;
10. Організація першої допомоги при бойовій травмі;
11. Види та об'єм терапевтичної допомоги;
12. Синдром тривалого стиснення. Основні принципи надання допомоги та лікування на етапах медичної евакуації;
13. Поняття про бойову психологічну травму;
14. Посттравматичний стресовий розлад. Основні принципи надання допомоги, лікування та реабілітації;
15. Ураження у воєнний та мирний час, обумовлене дією зовнішніх чинників та факторів навколишнього середовища;
16. Принципи діагностики та надання невідкладної допомоги при перегріванні;
17. Принципи діагностики та надання невідкладної допомоги при переохолодженні;
18. Принципи діагностики та надання невідкладної допомоги при ураженні електричним струмом;

19. Принципи діагностики та надання невідкладної допомоги при утопленні;
20. Основні поняття про іонізуюче випромінювання та його біологічну дію. Види радіаційних уражень;
21. Гостра променева хвороба: етіологія, патогенез, класифікація.
22. Клінічні форми гострої променевої хвороби;
23. Поняття про променеву травму: визначення, основні клінічні прояви, принципи діагностики та лікування;
24. Кістково-мозкова форма гострої променевої хвороби, ступені тяжкості, принципи діагностики та лікування;
25. Кишкова форма гострої променевої хвороби, ступені тяжкості, принципи діагностики та лікування;
26. Токсемічна форма гострої променевої хвороби, ступені тяжкості, принципи діагностики та лікування;
27. Церебральна форма гострої променевої хвороби, ступені тяжкості, принципи діагностики та лікування;
28. Основні клінічні синдроми гострої променевої хвороби та її окремих клінічних форм;
29. Клінічний перебіг комбінованих радіаційних уражень, періоди, особливості надання допомоги та лікування на етапах медичної евакуації;
30. Особливості клінічного перебігу нейтронного опромінення;
31. Лікування хворих з гострою променевою хворобою на етапах евакуації;
32. Гострі місцеві радіаційні ураження;
33. Хронічна променева хвороба: етіологія, патогенез, клінічна картина;
34. Основні принципи діагностики хронічної променевої хвороби;
35. Принципи лікування хронічної променевої хвороби;
36. Наслідки впливу іонізуючого випромінювання та радіаційних уражень внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС;
37. Класифікація та загальна характеристика отруйних речовин;
38. Основні принципи діагностики уражень отруйними речовинами;
39. Принципи антидотної терапії при ураженнях отруйними речовинами;
40. Основні принципи надання медичної допомоги та лікування при ураженні отруйними речовинами на етапах медичної евакуації;
41. Ураження отруйними речовинами під час аварій на хімічних підприємствах мирного часу: діагностика та лікування;
42. Опікова хвороба: визначення, класифікація, патогенез основних клінічних проявів;
43. Критерії визначення прогнозу при опіковій хворобі;
44. Методи визначення площі опіків та формулювання діагнозу опікової хвороби;
45. Типові ускладнення перебігу опікової хвороби;
46. Основні принципи сортування та медичної евакуації уражених з опіковою хворобою;
47. Опіки дихальних шляхів: основні принципи діагностики, надання допомоги та лікування на етапах евакуації;

48. Хвороби органів дихання при опіковій хворобі;
49. Захворювання нирок при опіковій хворобі;
50. Серцево-судинні захворювання при опіковій хворобі;
51. Захворювання органів шлунково-кишкового тракту при опіковій хворобі;
52. Зміни в системі кровотворення при опіковій хворобі;
53. Шоки: класифікація, діагностика та основні принципи надання невідкладної допомоги та лікування на етапах евакуації;
54. Опіковий шок: принципи діагностики, невідкладної допомоги та лікування на етапах медичної евакуації;
55. Токсико-інфекційний шок: принципи діагностики, невідкладної допомоги та лікування на етапах медичної евакуації;
56. Коми: класифікація, основні клінічні прояви, основні принципи діагностики та лікування;
57. Невідкладна допомога при гострій серцево-судинній недостатності;
58. Невідкладна допомога при непритомності;
59. Невідкладна допомога при колапсі;
60. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності;

Перелік практичних навичок, якими здобувач вищої освіти повинен оволодіти при вивченні дисципліни:

1. Методика сортування уражених на етапах медичної евакуації;
2. Методика сортування уражених радіаційним випромінюванням на етапах медичної евакуації;
3. Скласти лікувальну програму при розвитку різних видів гострої променевої хвороби та при хронічній променевої хворобі;
4. Інтерпретація клінічних аналізів крові і сечі
5. Інтерпретація біохімічних показників крові, показників мієлограми;
6. Інтерпретація даних рентгенологічного дослідження травмованих кінцівок.
7. Визначення площі ураження і важкості стану пацієнта з опіками;
8. Методика надання допомоги при ураженні отруйними речовинами різної дії;
9. Розрахувати об'єм і склад інфузійної терапії для пацієнтів в стані опікового шоку;
10. Диференційна діагностика уражень отруйними речовинами (хлорвмісними, фторвмісними, чадним газом, аміаком, ціанідами та ін.).
11. Методика надання допомоги при шоках;
12. Принципи серцево-легеневої реанімації.

10. Методи навчання

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
 - наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (практика).

Методи викладання:

- ✓ фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

- ✓ індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач використовує наступні методи:

- ✓ пояснювально-ілюстративний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, комп'ютерний ілюстративний матеріал тощо. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня «Знати»;
- ✓ репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача;
- ✓ проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачами способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички сучасного клінічного мислення;
- ✓ частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо діагностики та лікування захворювань нирок, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач;
- ✓ винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду лікарської діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку.

11. Методи контролю

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- програмований контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Види контролю:

Попередній (початковий) контроль здійснюється на першому практичному занятті шляхом використання тестового контролю базисної підготовки студентів.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, на яких проводиться оцінка знань теоретичного та практичного матеріалу у формі:

- індивідуального усного опитування за теоретичними питаннями, які включені до методичних розробок з відповідних тем;
- тестових завдань;
- розв'язування ситуаційних задач;
- посистемного клінічного огляду хворого;
- оформлення протоколів практичних занять (обґрунтування діагнозів та призначення плану обстеження та лікування)
- написання та захисту клінічної історії хвороби.

Підсумковий контроль слугує для перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни.

12. Форма підсумкового контролю успішності навчання – підсумковий модульний контроль.

13. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти включають поточний та підсумковий контроль знань, умінь і навичок.

Контрольні заходи базуються на принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю.

Науково - педагогічний працівник обов'язково оцінює успішність здобувача вищої освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою. Критерії оцінювання визначені робочою навчальною програмою з дисципліни «Військово-польова терапія», яка затверджена на вченій раді медичного факультету №1 УМСА.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувачів освіти як під час підготовки до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до їх відома на початку вивчення дисципліни. Конвертація поточної оцінки, виставленої за традиційною 4-бальною шкалою, в багатобальну на кожному занятті не проводиться.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти:

За 4 бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 відмінно	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

4 добре	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, так і усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, так і усіх видів контролю.
3 задовільно	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. Володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, так і усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. Володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, так і усіх видів контролю.
2 незадовільно	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу. Володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, так і усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, так і усіх видів контролю.

Підсумковий модульний контроль: Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем дисципліни на останньому контрольному занятті.

До підсумкового модульного контролю допускаються здобувачі освіти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Здобувач вищої освіти, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

ПМК проходить у вигляді іспиту-тестування, шляхом відповіді студентом на 80 тестових запитань.

Правильна відповідь на 50-60 запитань відповідає оцінці «3»; на 60-70 тестових запитань оцінці «4», на 70-80 запитань оцінці «5».

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 70% від максимальної суми балів за ПМК (для 200-бальної шкали – не менше 50 балів).

Критерії оцінювання відповідей на тестові запитання при ПМК в таблиці:

Кількість правильних відповідей на 100 тестових запитань	Відсоток (%) правильних відповідей на 100 тестових запитань	Кількість балів за ПМК	Оцінка
72-80	90-100%	72-80	5
64-72	80-90%	60-70	4
56-64	70-80%	50-60	3

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за поточну успішність балам за ПМК та традиційній чотирьохбальній оцінці

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А*24)	Бали за ПМК з модуля. (А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
1	2	3	5	6
2	48	32	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34		
2,15	52	34		
2,2	53	35		
2,25	54	36		
2,3	55	37		
2,35	56	38		
2,4	58	38		
2,45	59	39		
2,5	60	40		
2,55	61	41		
2,6	62	42		
2,65	64	42		
2,7	65	43		
2,75	66	44		
2,8	67	45		
2,85	68	46		
2,9	70	46		
2,95	71	47		
3	72	50	E	3 задовільно
3,05	73	50		
3,1	74	50		
3,15	76	50		
3,2	77	51		
3,25	78	52	D	
3,3	79	53		
3,35	80	54		
3,4	82	54		
3,45	83	55		
3,5	84	56	C	4 добре
3,55	85	57		

3,6	86	58		
3,65	88	58		
3,7	89	59		
3,75	90	60	C	4 добре
3,8	91	61		
3,85	92	62		
3,9	94	62		
3,95	95	63		
4	96	64		
4,05	97	65		
4,1	98	66	B	
4,15	100	66		
4,2	101	67		
4,25	102	68		
4,3	103	69		
4,35	104	70		
4,4	106	70		
4,45	107	71		
4,5	108	72		
4,55	109	73		A
4,6	110	74		
4,65	112	74		
4,7	113	75		
4,75	114	76		
4,8	115	77		
4,85	116	78		
4,9	118	78		
4,95	119	79		
5	120	80		

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів дисципліни складає 72 бала.

Здобувачі вищої освіти, які мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку.

**Критерії відповідності середнього балу поточної успішності
результатам складання ПМК**

Середній бал поточної успішності	Відповідність балам за ПМК	Традиційна оцінка
4,5	69	4
4,6	70	
4,7	71	5
4,8	73	
4,9	77	
5,0	80	

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Самостійна робота, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Результат підсумкового модульного контролю оцінюється у балах (традиційна 4-бальна оцінка не виставляється). Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю складає 80 балів. Мінімальна кількість балів підсумкового модульного контролю, за якої контроль вважається складеним, є 50 балів.

Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль.

Здобувач освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний перескласти ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів.

14. Методичне забезпечення:

1. Робоча навчальна програма з дисципліни.
2. Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
3. Силабус з дисципліни.
4. Методичні розробки лекцій з дисципліни.
5. Методичні рекомендації для викладача.
6. Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів вищої освіти під час підготовки до практичного заняття.
7. Методичні вказівки для самостійної позааудиторної роботи здобувачів вищої освіти.
8. Тестові та контрольні завдання до практичних занять.
9. Питання та завдання до контролю засвоєння розділу.
10. Список рекомендованої літератури.
11. Мультимедійні презентації за тематикою.
12. Питання та завдання до контролю засвоєння змістових модулів.
13. Перелік питань до ПМК, завдання для перевірки практичних навичок.

14. Підбірки відповідно до тематики практичного заняття:
електрокардіограм, рентгенограм, загально-клінічних аналізів крові,
сечі та інші дані лабораторних, інструментальних методів дослідження.

15. Рекомендована література

Основна:

1. Воєнно-польова терапія : підручник/ Г.В. Осьодло, А.В. Верб, М.М. Козачок, М.П. Бойчак та співавт. [за ред. Г.В. Осьодло, А.В. Верби]. – К. : СПД Чалчинська Н.В., 2017. – 620 с.

Додаткова:

1. Бебешко В. Г., Прістер Б. С., Омелянець М. І. Радіо-біофізичні та медико-біохімічні наслідки Чорнобильської катастрофи: шляхи пізнання та подолання: практичний посібник [для сімейного лікаря]. – Ужгород: ТДВ «Патент», 2017. – 504 с.
2. Втрата свідомості: Методичні рекомендації / [Коваль М.М., Осьодло В.В., Ткачов В.В.]. – К.: 2018. – 45 с.
3. Методичні рекомендації з удосконалення лікування та реабілітації військовослужбовців Збройних сил України, які залучаються до участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, із посттравматичним стресовим розладом / [Друзь О.В., Сиропятов О.Г., Бадюк М.І., Напрєєнко О.К., Рудь В.І., Гутченко К.С.]; ВМД МОУ. – К. : «МП Леся», 2014. – 54 с.
4. Психолого-психіатрична допомога постраждалим у збройних конфліктах: Методичні рекомендації / О.К. Напрєєнко, О.Г. Сиропятов, О.В. Друзь, В.С. Гічун та співавт. – К.: «Науковий світ», 2014. – 26 с.
5. Внутренние болезни. Военно-полевая терапия: Учебное пособие /Под ред. А.Л. Ракова, А.Е. Сюсюкина. – СПб: ООО «Издательство ФОЛИАНТ», 2003. – 384 с.
6. Военная токсикология, радиология и медицинская защита: ученик / подред. профессора Н.В. Саватеева / - Л. – 1978. – 333 с.
7. Вплив катастроф і війн на психічне здоров'я особистості та суспільства (досвід АТО) / О. В. Богомолець, І. С. Трінька, Ю. П. Романенко та ін. // Військова медицина України. – 2015. – Т. 15, № 1. – с. 70-80.
8. Інтенсивна терапія гострих отруєнь: навч. Посібник / А.В. Говенко, РМ.Кішко, Т.М. Левченко, Г.П. Хитрий; за ред. проф. В.І. Зубкова. – К.: ЗАТ «Віпол», 2010. – 188 с.
9. Мясников Г. В. Керівництво з воєнно-польової терапії: спеціальна частина. – К.: ВМД, 2015. – 256 с.
10. Наказ МОЗ України № 34 від 15.01.2014 р. «Уніфікований клінічний проокол екстреної медичної допомоги «Гострі отруєння»». – 27 с.
11. Оптимізація лікувально-евакуаційного забезпечення військових частин Збройних Сил України оперативно-тактичного рівня в умовах антитерористичної операції / Бадюк М. І., Жупан Б. Б., Солярик В. В., Ковида Д. В. // Військова медицина України. – 2015. – Т. 15, № 1. – с. 11-15.
12. Організація надання невідкладної медичної допомоги у військових частинах (закладах) Збройних Сил України: Методичні рекомендації / 2-е вид., перероб. І

- доп. [Автори...]; ВМД Міністерства оборони України. – К.: УВМА, 2014. – 144 с.
13. Осьодло Г.В. Військово-прикладні аспекти сучасної гастроентерології: навчальний посібник. – Вінниця: ТОВ «Консоль», 2015. – 388 с.
 14. Осьодло Г.В. Методи клінічного обстеження і семіотика внутрішніх хвороб: Методичні рекомендації / Г.В. Осьодло, О.О. Федорова, М.М. Коваль. – Київ : УВМА, 2015. – 106 с.
 15. Осьодло Г.В. Практичні аспекти сучасної гастроентерології: навчальний посібник: серія військового лікаря. 2-е вид. перероб. і доп./ Г.В. Осьодло, М.М. Козачок, Т.В. Куц // За редакцією Г.В. Осьодло. – К: СПД Чалчинська Н.В., 2016. – 436 с.
 16. Савицький В.Л. Інфекційні захворювання: Навчальний посібник/ В.Л. Савицький, В.І. Трихліб, Г.В. Осьодло. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2014. – 452 с.
 17. Удосконалення лікування та реабілітації військовослужбовців Збройних Сил України з бойовою психічною травмою : методичні рекомендації / О. В. Друзь [та ін.] ; Українська військово-медична академія. – Київ : “МП Леся”, 2015. – 52 с.
 18. Allied joint doctrine for medical support / NATO standard AJP-4.10 // With UK National elements. – 2015. – Edition B, Version 1.

16. Інформаційні ресурси:

1. Вебінар на тему: «Crush Syndrome in the Field» за програмою Регіональної Базової лікарні Південно-Західного Онтаріо, режим доступу <https://www.youtube.com/watch?v=tfDhQbv0ojc>
2. Документальний фільм «Лучевая болезнь», режим доступу <https://www.youtube.com/watch?v=b4iAbfk2ogg>
3. Документальний фільм «Острая лучевая болезнь», режим доступу <https://www.youtube.com/watch?v=DTZJvCH7nCo>
4. Офіційний сайт медичної служби Збройних Сил України, режим доступу <http://gvmu.mil.gov.ua>
5. Психологія посттравматичного стресового розладу (ПТСР) [TED-Ed], режим доступу <https://www.youtube.com/watch?v=JXsBYJTkSP4>